

ALLAH'I ÇOK ZİKREDİN!*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn.,, Ve's-salâtü ve'sselâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

أَكْثَرُ مَا أَتَخَوَّفُ عَلَى أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي، رَجُلٌ
يَتَنَاوَلُ الْقُرْآنَ يَضَعُهُ

عَلَى غَيْرِ مَوَاضِعِهِ، وَرَجُلٌ يَرَى أَنَّهُ أَحَقُّ بِهَذَا
الْأَمْرِ مِنْ غَيْرِهِ

(طس. عن عمر)

RE. 80/6 (*Ekserü mâ etehavvefu alâ ümmetî*)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

min ba'dî, raculün yetenâvelü'l-kur'âne yedauhû alâ gayri mevâdihî, ve raculün yerâ ennehû ehakku bi-hâze'l-emri min gayrihî.) Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazreleri'nin rahmeti, ihsanı, ikramı dünyada ahirette üzerinize olsun...

Peygamberimiz Muhammed-i Mustafa (*aleyhi efdalü's-salavât ekmelü'l-tahiyyât ve't-teslîmât*) Hazretleri'nin mübarek hadîs-i şerîflerini aziz ve mübarek Hocamız Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Efendi Hazretleri'nin te'lif eylemiş olduğu Râmûzü'lEhâdîs kitabından takip ediyoruz, okuyoruz, teallüm ediyoruz, tefeyyüz ediyoruz. Bu hadîs-i şerîfleri bugün 80. sayfanın 6. hadîs i şerîfi ve mütebâkîsi, devamı olmak üzere okuyacağız.

Hadîs-i şerîflerin okunmasına, izahına başlamadan önce, evvelâ Peygamber SAS Efendimiz'in ruh-i pâkine biz âciz nâçiz ümmetlerinden birer hediye-i Kur'aniye olsun diye, sonra onun mübarek âlinin, ezvâcının, evlâdının, ashâbının, etbâının, ahbâbının, ihvânının, verese-i nebî ulemâ-i muhakkıkîn, mürşidîni kâmilîn, sâdât-ı turuk-u aliyyemizin ruhları için, Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Mürtezâ'dan Hocamız Muhammed Zahid-i Bursevî'ye kadar ve bu eseri te'lif eden Gümüşhaneli Efendimiz dahil bütün sâdât-ı meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ruhları için;

Bu beldelerde yaşamış bulunan enbiyâullah ve evliyâullahın ruhları için; bu beldeleri fetheden

fatihlerin, şehidlerin, gâzilerin, mücahidlerin, başta Fatih Sultan Muhammed Han Hazretleri olmak üzere cümlesinin ruhları için;

Cümle hayır hasenât sahiplerinin ve içinde bu dersi yaptığımız İskenderpaşa Camiini bina etmiş olan o mübarek paşanın ruhu için ve bu camiye şu ana kadar daima hizmette tutmuş olan, tamir ve tecdit ve tevsî eylemiş olan bütün hayır hasenât sahiplerinin ruhları için;

Uzaktan yakından bu dersimizi dinlemeye lütfedip ferâgat ve fedakârlık gösterip gelen siz kıymetli kardeşlerimizin bütün geçmişlerinin ruhları için;

Yaşamakta olan biz mü'minler de Rabbimizin rızasına uygun ömür sürelim, sevdiği hayırlı amelleri işleyelim, Rabbimiz'in huzuruna netice-i meâl olarak sevdiği razı olduğu kullar olarak varabilelim diye, Rabbimiz'den niyaz ederek bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup ruhlarına bağışlayalım, öyle başlayalım. Buyurun!

.....

a. Kur'an'ı Yanlış Yorumlamak

Demin metnini okumuş olduğum hadîs-i şerîf Hz. Ömer RA'dan. Tayâlisî tarafından nakledilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz bu hadîs-i şerîfde Kur'ân-ı Kerîm'in tevil ve tefsiri üzerine buyuruyor ki:¹

¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.242, no:1865; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.446, no:888; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.187, no:28978; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.356, no:4282.

أَكْثَرُ مَا أَتَخَوَّفُ عَلَى أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي، رَجُلٌ
يَتَنَاوَلُ الْقُرْآنَ يَضَعُهُ

عَلَى غَيْرِ مَوَاضِعِهِ، وَرَجُلٌ يَرَى أَنَّهُ أَحَقُّ بِهَذَا
الْأَمْرِ مِنْ غَيْرِهِ

(طس. عن عمر)

RE. 80/6 (*Ekserü mâ etehavvefu alâ ümmetî min ba'dî, raculün yetenâvelü'l-kur'âne yedauhû alâ gayri mevâdihî, ve raculün yerâ ennehû ehakku bi-hâze'l-emri min gayrihî.*)

(*Ekserü mâ etehavvefu alâ ümmetî*) “Benim ümmetim üzerinde en çok korktuğum.” *Min ba'dî*. “Benden sonra, ben vefat ettikten sonra... Âhirete göçtükten sonra, geriye kalan ümmetim üzerine en çok korktuğum şey; (*racülün*) bir adam ki, (*yetenâvelü'l-kur'âne*) Kur'ân-ı Kerîm'in mânasını söylemeye çalışıyor, te'vil ediyor, ayetleri açıklamaya çalışıyor. (*Yedauhû alâ gayri mevâdihî*) “Ama âyetlerin mânalarını, kelimelerin delillerini, medlüllerini, olması gereken yerden başka yere koyarak, isabetsiz yerlere yerleştirip koyarak, mânayı gerçek olmayan bir mâna olarak ortaya koyan kimsedir.”

(*Ve racülün*) “Bir adamdır ki, (*yerâ ennehû ehakku bi-hâze'l-emri min gayrihî*) bu işe kendisini başkalarından daha liyakatli gören kimsedir.”

“Bunlardan korkarım. Ümmetimi bunlar karıştırabilirler, şaşırabilirler, birtakım fitnelere sebep olabilirler.” diye bunları zikretmiş.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Kur’ân-ı Kerîm hakkında Allah-u Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki, *Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm*:

لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا
مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ، وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

(الحشر: ٢١)

(*Lev enzelnâ hâze’l-kur’âne alâ cebelin*) “Eğer biz bu Kur’an’ı bir dağa indirseydik, (*leraaytehû hàşian mütesaddian min haşyeti’llâh*) muhakkak ki onu, Allah korkusundan baş eğerek, parça parça olmuş görürdün.” Allah’ın haşyetinden böyle büzülür, eğilir, tirtir titrer, parça parça parçalanırdı. Dağ sağlam olduğu halde, taştan yapılmış olduğu halde öyle olurdu. (*Ve tilke’l-emsâlü nadribühâ li’n-nâsi leallahüm yetefekkerûn.*) [Bu misalleri insanlara, düşünsünler diye veriyoruz.] (Haşr, 59/21) buyruluyor.

“Kur’ân-ı Kerîm’in azametinden, büyüklüğünden, Kur’ân-ı Kerîm’in mânasının Allah kelâmı olmasının verdiği heybet ve dehşetten dağları parça parça, huşû içinde eğilmiş görürdün.” diye Kur’ân-ı Kerîm’in önemini, Kur’ân-ı Kerîm’in ne kadar ciddiye alınması gerektiğini

bu âyet-i kerîme gösteriyor.

Dağlara inse o sağlam çatır çatır kayalık dağlar bile parça parça olurlardı. Ama bu insanoğlu kendisine indirilmiş olan Allah'ın kelâmının kıymetini, heybetini, hürmetini tam idrak edemiyor da Kur'ân-ı Kerîm'e gereken bağlılığı, saygıyı gösteremiyor.

Kur'ân-ı Kerîm mü'minlerin gönlünde en yüksek yeri tuttuğu için, Allah'ın kelâmıdır, (*Sadaka'llâhü'l-azîm*) diye öpüp başına koyduğu için, mânasını kabul ettiği için, sevdiği için ve gönlünden;

“—Allah'ın emrine tam uyacağım, öyle yaşayacağım, ne buyurursa tutacağım.” diye düşündüğü için, ümmeti bozmak isteyen insanlar da hep Kur'ân-ı Kerîm'i kullanarak, “Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyuruyor.” diyerek insanları kendi taraflarına çekmeye çalışmışlardır. Yani Kur'ân-ı Kerîm'den kendilerine bir mesned bulmaya çalışmışlardır. Fırak-ı dâlle, sapık fırka, yalan yanlış yol, kendisinin kafası yamuk, niyeti bozuk, ama ne yapsın ki kandırmak istediği insanlar Kur'an'a hürmet eden insanlar; onun için Kur'ân-ı Kerîm'den delil göstermeye çalışmıştır.

“—Şu âyet-i kerîme şöyle söylüyor, bu âyet-i kerîme böyle söylüyor... Bunun mânası şudur, bunun mânası şudur...” diyor; ama mâna öyle değil, te'vil ediyor. Kur'ân-ı Kerîm'in mânasını anlatmaya kalkışıyor ama mâna öyle değil.

Bu tabii ince ince bir iş. Bizim beldemizin medâr-ı iftîhârı Ebû Eyyûb el-Ensârî Hazretleri

savaşa gelmiş. Muhtelif savaşlara girmiş çıkmış. Bir keresinde müslümanlardan bir mücahid kılıcını çekiyor, “Yâ Allah!” deyip düşmana saldırıyor, çarpışıyor çarpışıyor çarpışıyor, vuruyor vuruyor vuruyor... Tek başına bir hücum... Yani aşka geliyor, şevke geliyor, kâfire tek başına saldırıyor ve çarpışa çarpışa düşmanın arasına giriyor. Tabii şehid oluyor. Arkasındakiler demişler ki;

“—Ya bak, bu adam şimdi doğru yapmadı işte...”

“—Niye?”

“Kur’ân-ı Kerîm’de Allah-u Teâlâ Hazretleri:

وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ

(البقرة: ١٩٥)

(*Ve lâ tülkü bi-eydîküm ile’t-tehlükeh*) “Kendi elinizle kendinizi tehlikeye atmayın!” (Bakara, 2/195) buyurmuş. Bu şimdi tehlikeye attı.” deyince, Ebû Eyyûb el-Ensârî, Hâlid ibn-i Zeyd Efendimiz RA diyor ki:

“—Ey cemaat! Siz Kur’ân-ı Kerîm’in bu âyetine bir mâna veriyorsunuz şimdi ama, biz bu âyet-i kerimeyi Rasûlullah

zamanında böyle anlamıyorduk. Siz buna başka bir mâna veriyorsunuz. İnsanın canını tehlikeye atmaması bahis konusu olsaydı, o zaman cihada niye gitsin? Canı tehlikeye atılmasın, o zaman evinde dursun. Halbuki Allah cihadı emrediyor, savaşı emrediyor. Bu mânaya değil bu.

Kazandığınız malları, kazançlarınızı zekâtı

vermemek sûretiyle, malları depo ederek, Allah yolunda sarf etmediğiniz için, farzları ihmal ettiğiniz için ve vazifeler yapılmamış olduğundan dolayı günaha girersiniz, Allah sizi sorumlu tutar. Böylece zekâtı vermediğinizden, Allah yoluna malları harcamadığınız için kendinizi ahirette tehlikeye atmış olursunuz, cehenneme girme durumu olur diye, biz bunu bu mânaya anlıyorduk. Siz de şimdi tutmuş böyle bir mânâ söylüyorsunuz.” diyor.

Demek ki daha sahâbe-i kirâmın sağlığında âyet-i kerîmelerin mânası üzerinde, (*sebeb-i nüzûlü âyeh*) âyetin hangi sebeple nâzil olduğunu bilmeyen, kelimelerin medlülünü bilmeyen, âyetin evvelini sonrasını bilmeyen insanların yanlış değerlendirmeleri olabilmiş. Bu bir masum değerlendirme... Kelimelerden öyle anlıyor.

Hani iki insan karşılıklı gelir, konuşur, birbirlerinin sözlerini bazen doğru anlamazlar. Bu masum bir yanlış anlayış. Bir de kasden yanlış anlamak ve anlatmak sûretiyle insanları şaşırtmak ve sapıtmak durumu var.

Bir de cesur insanlar oluyor; hakkı, haddi, salâhiyeti ve ihtisası olmadığı halde boyundan büyük işleri anlatmaya, konuşmaya kalkıyorlar.

Bizim memleketimizde böyle kimseler var. Soruyoruz:

“—Sen kimsin? Tahsilin ne?” Dinî tahsili yok...

“—Arapça biliyor musun?” Bilmiyor.

“—Yüksek tahsil yaptın mı?”

“–Hayır, yüksek tahsil de yapmadım.”

“–Peki, sen kim oluyorsun da Kur’ân-ı Kerîm hakkında, hadîs-i şerîfler üzerinde, dinin çok mühim meseleleri üzerinde, büyük alimlerin ancak konuşması gereken meseleler üzerinde almışsın eline kalemi, makaleleri döktürüyorsun? Sen kim oluyorsun? Hangi hakla, hangi salâhiyetle, hangi yüzle? Bu ne cesaret! Nasıl yaparsın bunu?”

Yapıyor.

“–Efendim ben askerlikte başarılı bir adamdım, komutanım bana mükâfat vermişti.”

Yahu bu askerlik değil ki! Bu ilim bu... Askerliğe benzer mi bu?

“–İşte ben kalem tuttum, elim kalem tutuyor, makale yazarım, şiir yazarım, mecmua neşrederim, kitap neşrederim, küpür keserim, şöyle yaparım, böyle yaparım...”

İyi ama bu dinin emri. Bak, senin söylediğin alimlerin söylediğine aykırı. Koca alimler ordusu, asırlar boyu müslüman alimleri, büyük, kâmil, Arapça’yı çok iyi bilen, Kur’ân-ı Kerîm’i çok iyi bilen, tefsiri, fıkhı çok iyi bilen insanlardan başka söz söylüyorsun. Sen kim oluyorsun da böyle bir aykırı söz söylemeye kalkıyorsun?

Millet de öz Türkçe kullanıyor, yani yeni neslin anladığı dili kullanıyor diye makalelerini okuyor.

“–Tamam, bu ağabey iyi bir ağabey. Bu mücahid...” diyor.

Mücahid ama... Hani₉ evde yürürken insan

sobayı, dolabı, masayı devirirse, tabakları kırarsa olur mu? Doğru düzgün yürüsene! Sağa sola zarar vermeden yürüsene!

Kimisi Cuma'yı kılmaz. Kimisi şu farzı inkâr eder. Kimisi kerâmeti inkâr eder. Kimisi İslâmî bir ilim olan tasavvufu inkâr eder. Kimisi tasavvuf büyüklerine çatar. Kimisi büyük fıkıh alimlerine çatar. Kimisi İmâm-ı Âzam'ı beğenmez. Kimisi İmam Mâturidî'yi beğenmez.

Yahu kim oluyorsun sen? Nesin yani? Ne kadarsın? Ateş olsan cirmin kadar yer yakarsın. Terazi ile tartılsan, para ile satılmak istensen beş para etmezsin. Niye dinî konular üzerinde bu kadar biliyor gibi konuşuyorsun?

Cesur. Konunun genişliğini bilmediği için azıcık aklıyla, gördüğü kadarıyla dünyayı o kadar sanıyor. Koca kitap yazmış, bir de basmış. Bir de kasabasındaki alimlerle, müftüyle, vaizle konuşmuş, onlar cevap verememişler. Efe gibi ortada dolaşıyor;

“—Bana müftü cevap veremedi, bana vaiz cevap veremedi...”

“—Verin bakalım kitabı, neymiş...” dedim.

Bir sayfada 30 tane yanlış var! Âyet olmayan şeye âyet diyor. Âyeti hadisten, kibâr-ı kelâmı âyetten ayıracak bilgisi yok. Arapçası yok. Yalan söylüyor, yanlış söylüyor. Kitap yazmış; “Dinin aslı sizin bildiğiniz gibi değildir. Bütün din alimleri ve şu ana kadarki müslümanlar yanılmıştır, ben doğrudum.” diyor.

Vah zavallı vah! Vay cahil vay! Vay küstah vay!

Vay edepsiz vay! Ne oluyorsun? Haddini bil!

Haddini bilmiyor. Bilmediğini de bilmiyor. Kur'ân-ı Kerîm'den delil getirmiş. Kendisinin dediğine Kur'ân-ı Kerîm'den 14 tane âyet getirmiş; “şöyle şöyle şöyle...” Ama öbür tarafta da başka âyetler var, kendi dediğinin yanlışlığını gösteriyor, onlardan haberi yok. Kur'ân-ı Kerîm'in bütününü okusana. Senin bu gösterdiğin deliller, bu âyet-i kerîmeler senin dediğin mânaya değil ki! Haberi yok.

Kimisi kaderi inkâr eder...

Tabii bunların cahiliyle uğraşmak kolay. Cahili ile uğraşırsın; “Sus cahil!” dersin, “Edepsiz! Bir şey bilmiyorsun!” dersin, “Bak, daha diploman yok. Arapçan yok.” dersin, “Şunu biliyor musun? Bunu biliyor musun?..” dersin.

Bir de ulemâ bâbından, ulemâ zümresinden olan, doktora yapmış, doçent olmuş, profesör olmuş, dekan olmuş kimseler de oluyor. Onlar da kalkıyorlar; “Şöyledir, böyledir... Ben doktora yaptım, şu şöyledir. Ben doçentlik yaptım, böyledir...” Ama yanlış. Tabii onun yanlışlığını da büyük alimler, mesela Kuveyt'te yazıyorlar:

“—Sen bir makale yazmışsın, 40 tane yanlış var.”

Yazıyor, cevap veriyor. “Nedir bu yaptığın? Çok yanlış. Söylediğin şeyler tamamen yanlış.” diye söylüyor.

Söylüyor ama onları anlayacak halk yok burada. Kuveyt'teki ilmî makalede bu profesörün yanlışlarını ortaya döken bir makale yazıldığını

nereden bilecek. Takip edemiyor. Millet Arapça bilmiyor. Bu da burada unvanlı, unvan kazanmış, “falanca yerde filan” diye. Onun için, çok yanılma oluyor.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“—Kur’ân-ı Kerîm’i tevil ediyor ama kelimeleri yerli yerince kullanmıyor, mânâyı yerli yerine oturtmuyor.”

Ne oluyor o zaman?

Allah’ın ahkâmı doğru söylenmemiş oluyor, kullara doğru öğretilmemiş oluyor. O zaman kullar sapıtıyor. “—Bira içmenin mahzuru yokmuş.” Nereden bildin? Kim söyledi? “—Mısırlı bir alim öyle söylemiş.” Boynu devrilsin o Mısırlı alimin! Biranın içinde içki var mı? Alkol var mı? Var. İçen kafayı buluyor, sarhoş oluyor mu? Bal gibi sarhoş oluyor. Almanya’ya gittiğim zaman ben görüyorum. Bira içmişler içmişler, sokaklara, kenara, oraya buraya kesilmiş ağaç kütüğü gibi devrilmişler. Bal gibi sarhoş ediyor. Biranın helalliğini nereden çıkarttın sen?

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:²

² Müslim, *Sahîh*, c.III, s.1587, no:2003; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.352, no:3679; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.290, no:1861; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.297, no:5585; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.16, no:4645; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.188, no:5366; İmam Şâfiî, *Müsned*, c.I, s.284, no:1362; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.248, no:11-17; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.260, no:1916; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XII, s.294, no:13157; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.IV, s.195, no:3954; Taberânî, *Mu’cemü’s-Sağîr*, c.I, s.329, no:546; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.IX, s.470, no:5621; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VIII, s.288, no:17118; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.III, s.212, no:5095; Tahâvî, *Şerhü’l-Maânî*, c.IV, s.215, no:5957; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.38, no:876; İbn-i Ebi’-d-Dünyâ, *Zemmü’l-Müskir*, c.I, s.57, no:14; Ahmed ibn-i Hanbel,

كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ، وَكُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ

(م. حم. عن ابن عمر؛ طب. عن قيس بن سعد؛ كر. عن أنس)

(*Küllü müskirin hamrun*) “İnsana sarhoşluk veren her şey içkidir, (*ve küllü müskirin harâmün*) ve sarhoşluk veren şeylerin hepsi haramdır.”

“—Alkol miktarı az varmış da, ‘hık’mış da, ‘mık’mış da...”

Hadi oradan yalancı, terbiyesiz, alçak, edepsiz, hain, aldatıcı! Sen âhîret yoluna çıkmışsın, âhîret yolunda müslümanın yolunu kesip saptırmaya çalışıyorsun. Sen âhîret yolunun harâmisisin!

Hocamız öylelerine öyle derdi. O kılıkla halkın karşısına çıkanlara “Ahîret yolunun harâmisi” derdi.

Ali baba ve kırk harâmiler masallarda yol keserlermiş, kervan soyarlarmış, bir şey değil. İnsanın malı gider, ne yapalım... “Üç deve yükü malım harâmilerin eline geçti.” Ne yapalım, hayat üç deve yüküyle bitmez ki, bir şey değil. Ama âhîret yolunun harâmisi insana yanlış şey

---

el-Eşribe, c.I, s.6, no:7; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.654; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XVIII, s.427, no:3569; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.5, no:1584; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VII, s.211, no:2111; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXVII, s.5; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.352, no:898; Kays ibn-i Sa'd ibn-i Ubâde Rh.A'ten.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LV, s.128; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.83, no:8106; *Kenzü'l-Ummâl*, c.V, s.555, no:13277; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.987, no:1992.

öğretip de imanını bozarsa dünyasını âhiretini mahveder.

Öyle “mürşidim” diye ortaya çıkmış adam var ki namaz kılmıyor. Namaz kılmayı hamlık sayıyor, abdest almayı lüzumsuz görüyor. “Din adamıyım” diye ortaya çıkmış. Öyle insan var ki karısına “Namaz kılma!” diyor. “Kılırsan seni asarım, keserim!” diyor. Öyle baba var ki çocuğunu kamçı ile dövüyor, “Yobaz mı olacaksınız?” diyor. Sensin yobaz! Bak, birisini namaz kılıyor diye dövüyorsun; yobaz sensin! O inancına göre bir şey yapıyor, sen onu çat pat kamçılıyorsun, dövüyorsun. Sonra dövmek var mı? İnsanlar konuşa konuşa anlaşıyor. Bu eşek mi, kamçılıyorsun, dövüyorsun...

Peygamber Efendimiz, “En çok bunlardan korkuyorum!” diyor ya, gerçekten böyleleri insanları sapıtabilir, şaşırtabilir.

Neden? Herkes sahteyi hakikisinden ayırt edemiyor.

Senin önüne bahçeyi kazarken bulunmuş kırmızı taşlı bir yüzük getirirler:

“—Hocam bu camdan bir yüzük mü? Hani çocuklardan birisi almış da, sonra toprağın arasına karışmış da, 20 sene öncenin şeyi... Toprak arasında kalmış böyle bir uyduruk, basit, değersiz bir yüzük mü? Yoksa Hititliler’den, Frigyalılar’dan, Lidyalılar’dan kalma tarihî bir şey mi buldum ben? Bu yakut mu, kıymetli mi? Bak bakalım hocam şuna.” deseler, anlar mı herkes?

Anlayamaz. Kuyumcuya gidince kuyumcu gözlüğünü takıyor, büyüteciyle bakıyor,

inceliyor, ölçüyor, biçiyor, hakikisini sahtesini ayırt ediyor, anlıyor. Yani erbâbı anlıyor.

Şimdi millet anlamadığı için unvana bakıyor. Bu adam unvanlı, unvanı var. Prof. falanca filan... Ne diyor?

“—Müslümanlık yobazlık dini değildir. Günde beş vakit namaz kılmaya lüzum yoktur.”

Bu adamın dediği ‘dır’ değil ‘dırdır... Bu adam hiçbir şey değil! İster profesör olsun, ister ordinaryüs profesör olsun, ne olursa olsun... Söylediği söz yanlış, yalan.

Sonra ne iş yaparmış bu adam?

Tıp profesörüymüş. Kur’ân-ı Kerîm tercüme ediyor. Nereden tercüme ediyorsun sen? Tıp kitaplarının içinde mi yazıyor?

“—Hayır.”

Arapça bilir misin?

“—Bilmem.”

Nasıl tercüme ettin Kur’ân-ı Kerîm’i?

“—Lügat-ı Nâcî’yi açtım, kelimelere baktım, tercümeyi öyle yaptım.”

Yahu Lügat-ı Nâcî Osmanlıca lügatı, Arapça lügatı değil. Osmanlıca başka, Arapça başka. Bir kelimenin Arapça’da mânası başka, Osmanlıca’daki mânası başka. Tamamen değişebilir. Farsça’da gümrah, “yolunu kaybetmiş, sapık” demek; Türkçe gümrah, “bol, bereketli” demek. Bizim bahçede mahsül ektik, aman gümrah öyle büyüdü... Yani “çok bol” demek. Farsça’da öyle değil. Arapça’da şehir kelimesi “ay”

mânasına geliyor, Türkçe’de şehir kelimesi “kasaba” mânasına geliyor. Öyle şey olur mu? Lügat-ı Nâci ile Kur’ân-ı Kerîm tercüme edecek... Vay zavallı vah! Ondan sonra da “Ordinaryüs profesör falancanın Kur’ân-ı Kerîm meâlinde böyle yazıyor.” İyi ama o adam o işin selâhiyetlisi değil, bilgisi değil, bilmiyor.

“—Karım yahudi. Oğlum var. Adalet olsun diye Cuma günü çocuğumu benimle beraber Cuma namazına götürüyorum. Cumartesi günü de annesi yahudi olduğundan çocuğumu havraya götürüyorum.” diyor.

Hoppala! Bu adamdan hayır gelir mi? Bu adamın yazdığından hayır gelir mi?

Hâsılı, millet ayırt edemiyor. O zaman çeşit çeşit sapıklıklar ortaya çıkıyor. Dinin saffeti, asliyeti devam ediyor ama o saffetine, asliyetine uymayan zümreler, gruplar ortaya çıkıyor. Çeşit çeşit gruplar... Bu adam ne yaparmış?

Bunların ana fikirleri şuymuş da, buymuş da, bilmem neymiş de... İyi ama İslâm’da böyle yok ki.

Alevî kardeşlerimizin bazı adamları var ön planda:

“—Biz daha iyi müslümanız. Sizden daha müslümanız.” diyorlar. İyi maşaallah, bizden daha iyi müslümanсан pekâlâ, Allah sevap versin. Ama namaz kılar mısınız?

“—Yok, kılmayız.”

“—Niye kılmazsın?”

“—Camiye gidince pabuçumuzu çalıyorlar.”

“—Bizim de alıyorlar kardeşim... alıyorlar diye biz camiye mi bırakacağız? Camiye mi gitmeyeceğiz?

“—Biz çok drstz, çok msamahalıyız.”

Çok msahamalıyız da şu katliamı niye yaptın, bu katliamı niye yaptın? Niye hazım gstermiyorsun? Niye taraftarlık yapıyorsun?

“—Biz eline, beline, diline çok sdik insanlarız.”

Eline, diline, beline sdik ve namuslu insanıyız da niye rüşvet alıyorsun? Niye hazinenin parasını ar ur ediyorsun? Niye milyonları milyarları yutuyorsun?

Palavrayı bırak. “şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde” derler. “yinesi iştir kişinin lfa bakılmaz” diye başlıyor birinci mısra... zne bakıyorsun başka, sözü başka. O fena işte.

“—En çok korktuğum, Kur’ân-ı Kerîm’i konuşuyor ama kelimeleri mânasının dışında kullanıyor, başka mânaya te’vil ediliyor.”

Bazı insanlar Hz. Ali’ye tapınıyormuş. Yahu niye tapınıyorsun Hz. Ali’ye? Niye Hz. İsa’ya tapınıyorsun? Niye Buda’ya tapınıyorsun? Niye imparator güneşin oğlu diye güneşe tapınıyorsun? Yahu ne biçim adamsın sen; ey Japon, ey Hintli, ey Alevî, ey hıristiyan? Hiç mi aklın yok senin? Karıncanın kafası kadar kafan yok mu? Kuş beyni kadar beynin yok mu? İnsana niye tapıyorsun? Bu insandan evvelki insanların hli ne olacak? Bu insan ölüyor, öldükten sonra durum ne olacak?

Buda kalmış mı? lmş. Hz. İsa kalmış mı?

بَلُّ رَفَعَهُ اللهُ إِلَيْهِ

(النساء: ١٥٨)

(*Bel refeahu'llàhu ileyhi*) “Onu da Allah-u Teâlâ Hazretleri ref’ eylemiş, yükseltmiş.” (Nisa, 4/158)

Japon imparatoru 40 - 50 sene imparatorluk yaptı, öldü gitti işte, arkasından ağladılar...

Buna tapınılır mı? Fâni, senin gibi insan, beşer; kaşı var, gözü var...

وَلَّ يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ

(آل عمران: ٦٤)

(*Ve lâ yettahize ba'dunâ ba'dan erbâben min dûni'llâh.*) [Allah’ı bırakıp da kimimiz kimimizi ilâhlaştırmasın.] (Âl-i İmran, 3/64)

Allah’ı bırakıp da Allah’ın yaratığı olan insanlar birbirlerine tapmalı mı? Tapmamalı...

Böyle yapılmıyor. İnsanlar böylece büyük büyük kalabalıklar... Hem de bir de çıkıyor Amerikalı, salına salına, efe efe;

“—Biz uzaya füze göndermişiz. Aya astronotlarımız ayak basmış. Bizim dinimize gel.” diyor.

Pekiye ama senin dinin sapık. Sen teknoloji ile oraya gelmişsin. Daha önce asırlar boyu Hıristiyanlık neler yapmış Avrupa’da, ne yanlışlıklar yapmış... Hâlâ da yapmakta... Buyur işte BosnaHersek, başka yerler... İşte hıristiyan

taassubu, işte katliamlar, işte adaletsizlikler, işte çifte standartlar...

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için, güzel söz söyleyip de, sözü allayıp pullayıp da yanlışı yutturmaya kalkışan insanlardan korkulur. Hele bu insan Kur'ân-ı Kerîm üzerine konuşan bir insan olursa, daha çok korkulur. Efendimiz ondan korkmuş.

Tabii bundan bize ne ders çıkıyor?

Kur'ân-ı Kerîm'i sağlam ağızlardan, sağlam kaynaklardan çok dikkatli bir şekilde öğrenin! Aman salâhiyetsiz insanlara, mesnetsiz tevellere kapılmayın. Çünkü Allah'ın kelâmıdır, şakaya gelmez.

Elektrik şakaya geliyor mu?

“—Buyur, aç bakalım kapağını... Açtın. Buyur, telleri yakala bakalım. Çek şunu, al bunu...”

“—Aman hocam! Delirdin mi? Burada şu kadar voltaj var, bunlardan bir tanesini ben tuttum mu kömür olurum, elektrik çarpar.”

“—Şakası yok, değil mi?”

“—Elektriğin şakası yok!”

Kur'ân-ı Kerîm'in hiç şakası yoktur! Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin kelâmı oyun, yalan, hata, aldatma ve kandırma kabul etmez.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için, karşımızdaki insanın kim olduğuna, ne derecede salâhiyetli olduğuna çok dikkat etmemiz lazım. Din nâmına konuşan insanların

salâhiyet derecesine bakmak lazım, bir. Bu, işin şahsını kontrol etmek. Olabilir, kaçak olabilir. Unvanı olur da kafası bozuk olur. Bir de söylediği söze bakmak lazım. Söylediği sözün dinin hakikatlerine uyup uymadığına bakmak lazım.

Büyük alimlerimizin asırlar boyu herkesin baş tâcı ettiği, hürmet ettiği, Fâtihalar okuduğu büyük alimlerin söylediklerine aykırı şeyler söylüyor. Tamam, unvanı ne olursa olsun, bu sapık, bu reformist, bu aldatıcı, bu şöyle böyle... O zaman sözünün yanlışlığına da bir kontrol koymak lazım, onu da yutmamak lazım. Şahsiyetinin salâhiyetli olup olmadığını kontrol edeceğiz, bir. Söylediği sözün doğru olup olmadığını kontrol edeceğiz, iki.

Kur'ân-ı Kerîm konusunda çok ciddi olmalıyız. Çok iyi öğrenmeye çalışmalıyız. Çok sağlam ağızlardan, çok salâhiyetli insanlardan, hâfız-ı kelâm, o sahada iyi yetişmiş, o sahanın en meşhur, en büyük kitaplarını okumuş, biliyor, ondan sonra takvâsı yerinde, "Allah'ın rızasına aykırı bir söz söylerim!" diye ödü patlayan, kılı kırka yaran büyük alimler var. Tamam, onlardan öğrenmek lazım. Yoksa;

"—Ulemâ yanılmış. O öyle değildir, ben bunu biliyorum, bu böyledir."

"—Sen çok cahil bir adamsın. Ulemânın yanında kendinin hiç olduğunu bile anlamamışsın da böbürleniyorsun." demek lazım öylelerine, haddini bildirmek lazım. Ve hiç yüz vermemek lazım.

Hadîs-i şerîfin ikinci kısmına gelince:

(*Ve raculün yerâ ennehû ehakku bi-hâze'l-emri min gayrihî*) “Bu işe kendisini başkasından daha layık sanan insandan da korkuyorum.” diyor Peygamber Efendimiz.

(*Hâze'l-emr*) “Bu iş” dediği, Kur’ân-ı Kerîm’in açıklanması da olabilir; çünkü o cümlenin arkasından geliyor. Bir de, “Bu ümmetin başına reis olarak benim geçmem lazım, buna en çok ben lâyıkıyım. Herkesin bana tâbi olması lazım gelir.” diye halifeliğin kendisine en layık olduğunu düşünmek, düşünen insan. “Ondan da korkarım.” diyor.

Neden?

Bilgili değildir, salâhiyetli değildir, dindar değildir, dinin emirlerini iyi bilmiyordur, hakkı değildir. İddia ile ortaya atılır, ondan sonra ümmeti birbirine düşürür, fitne ve fesat olur. Fitne ve fesadın olması bakımından o da çok önemli bir nokta olmuş oluyor.

b. Korkunca Okunacak Bir Dua

İkinci hadîs-i şerîfe geçiyoruz. Sayfanın yedinci hadisi.

Bu hadîs-i şerîf, el-Berâ’ ibn-i Âzib RA’dan İbn-i Asâkir tarafından rivayet edilmiş. Harâitî’nin *Mekârimü’l-Ahlâk*’ında, İbn-i Sünnî’de var.

Peygamber SAS Efendimiz bir duayı tavsiye ediyor:³

³ İbnü’s-Sünnî, *Amelü’l-Yevm ve’l-Leyleh*, c.III, s.230, no:638; Beyhakî, *Deavâtü’l-Kebîr*, c.I, s.129, no:172; Ruyânî, *Müsned*, c.I, s.343, no:290; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XLIII, s.532;

أَكْثَرُ مِنْ أَنْ تَقُولَ: سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ، رَبِّ
الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ،

جَلَّلَتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْعِزَّةِ وَالْجَبْرُوتِ

(ابن السني، والخرايطفي مكارم الأخلاق، وابن شاهين، كر. عن البراء)

(Eksir min en teküle: Sübhâne'l-meliki'l-kuddûs, rabbü'lmelâiketi ve'r-rûh, cüllileti's-semâvâtu ve'l-ardu, bi'l-izzeti ve'lceberût.)

“Allah’a sığınma ihtiyacı duyduğun zaman, öyle bir korkulu durum olduğu zaman şöyle demeyi çoğalt, şu sözü çok söyle.” diye Efendimiz tavsiye etmiş:

(Sübhâne'l-meliki'l-kuddûs, rabbü'l-melâiketi ve'r-rûh. Cüllileti's-semâvâtu ve'l-ardu bi'l-izzeti ve'l-ceberût.)

Mânasını söyleyelim:

(Sübhâne'l-meliki'l-kuddûs) “Melik olan, Kuddûs olan Allah-u Teâlâ Hazretleri her türlü noksandan münezzehtir. Onu tenzih ederim, onu tesbih eylerim.” demek.

Melik, “mâlik” mânasına. Allah-u Teâlâ Hazretleri her şeyin mâlikidir. Onun için, esmâ-i hüsnâsından birisi budur.

Kuddûs da, “Her türlü noksandan pak ve münezzehtir” demektir. Allah-u Teâlâ Hazretleri

---

Berâ ibn-i Âzib RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.461, no:1996; Câmiü'l-Ehâdîs, c.V, s.357, no:4284.

her türlü noksanlıktan münezzehtir, her türlü kemâlin sahibidir, hâlikıdır.

“Kuddûs ve Melîk olan Allah-u Teâlâ Hazretleri’ni tesbih eylerim. (*Rabbü’l-melâiketi ve’r-rûh*) O meleklerin ve ruhun rabbidir.”

Ruh da büyük, ulu bir meleğin ismidir. Kadir Sûresi’nde de geçiyor:

تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ

(القدر: ٤)

(*Tenezzelü’l-melâiketü ve’r-rûhu fîhâ bi-izni rabbihim*) [O gecede, Rablerinin izniyle melekler ve Ruh (Cebrail), her iş için iner dururlar.] (Kadir, 97/4)

“Melâikenin, meleklerin ve ruhun Rabbini tenzih ederim.”

(*Cüllileti’s-semâvâtu ve’l-ardu bi’l-izzeti ve’l-ceberût*) “Gökler ve yerler Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin izzeti ve ceberûtuyla, kudretiyle halk olundu.”

“Kudret, kuvvet sahibi Allah-u Teâlâ Hazretleri’ni her türlü noksandan tenzih ederim.” diye bunlar muazzam sözler tabii... Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne saygımızı ve onun şânını ifade eden kelimeler.

İnsan bu sözleri söylediği zaman, bu tesbihleri yaptığı zaman, bunlardan hâsıl olan bereketten Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin rızasından, lütfundan, kereminden insanın gamı, kederi, sıkıntısı, üzüntüsü dağılır, başındaki belâ def

olur, Allah-u Teâlâ Hazretleri onu selâmete çıkartır; çünkü her şeye kâdirdir, her şey onunla oluyor, onun sayesinde oluyor.

(*Sübhâne'l-meliki'l-kuddûs, rabbü'l-melâiketi ve'r-rûh, cüllileti's-semâvâtu ve'l-ardu, bi'l-izzeti ve'l-ceberût.*)

Bu tesbih hatırınızda kalsın.

c. Allah'ı En Çok Zikreden

Sekizinci hadîs-i şerîfe geliyoruz.

Muaz ibn-i Enes RA'dan rivayet edilmiş. Ahmed ibn-i Hanbel'de, Taberani'de ve bazı başka kaynaklarda var.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

أَكْثَرُهُمْ لِلَّهِ ذِكْرًا

حم. طب. عن معاذ بن أنس. قَالَ: سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَيُّ الْمُجَاهِدِينَ أَكْثَرُ (أَجْرًا؟) وَأَيُّ الصَّائِمِينَ أَكْثَرُ أَجْرًا؟ وَكَذَا الصَّلَاةِ، وَالزَّكَاةِ، وَالْحَجِّ، وَالصَّدَقَةِ؟ قَالَ فَذَكَرَهُ

RE. 80/8 (Ekserühüm li'llâhi zikren) Hadîs-i şerîf bu kadar.

(*Suile rasulü'llah SAS*) “Peygamber Efendimiz’e sorulmuş ki: (*Eyyü'l-mücâhidîne a'zamu ecren*) “Mücahidlerin hangisi sevabı en çok kazanıyor? Hangisi sevabı en çok olandır? Sevabı en çok

⁴ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.438, no:15652; Taberânî, *Mu'cemü'lKebîr*, c.XX, s.186, no:407; Muaz ibn-i Enes RA'dan.

Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.501, no:1429, Ebû Saîd el-Makberî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.428, no:1846; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.71, no:16748; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.362, no:4290; *Münzirî*, *Tergîb ve Terhib*, c.II, s.257, Zikir ve Dua, no:2309; RE. 80/8.

kazanan mücahid hangisidir? Ne yaparsa daha çok sevap kazanır?” diye sormuşlar.

Sonra sormuşlar, devam etmişler... Cevap verildikçe devam etmiş sorular:

(*Eyyü's-sàimîne a'zamu ecren*) “Hangi oruçlular en çok sevabı alır, ötekilerden daha fazla ecir alır? Ne yaparsa oruçlu öteki oruçlulardan daha fazla sevap alır?”

Sonra yine sormuşlar:

(*Kezâ es-salah, ve'z-zekâh, ve'l-hac, ve's-sadakah*) “Hangi namaz kılanlar en çok sevap alır, ötekilerden daha fazla alır? Zekâtı verenler içinde en çok sevabı alanlar nasıl hareket edenlerdir? Haccı yapanlar içinde hangileri en çok sevabı alır? Sadaka verenlerin en çok sevap kazananı hangi tipleridir?”

Bunları hep Peygamber Efendimiz'e sormuşlar. İşte o zaman böyle buyurmuş:

(*Ekserühüm li'llâhi zikren*) “Allah'ı zikretmesi en çok olan... Hangisi Allah'ı en çok zikrediyorsa sevap en çok ona, sevabı en büyük olan odur.”

Şimdi soruyu ve cevabı beraber düşünelim:

(*Eyyü'l-mücâhidîne a'zamu ecren*) “Yâ Rasûlallah, mücahidlerin en çok sevap kazananı hangisidir?”

(*Ekserühüm li'llâhi zikren*) “Allah'ı en çok zikredeni...”

Dedelerimiz harbe gittiği zaman, kılıcı çektiği zaman düşmana saldırırken ne derler?

“—Allah... Allah... Allah... Allah... Allah... Allah...”

diye, öyle gidiyorlar.

Anladık ki Nedenmiş? Bu hadîs-i şerîftenmiş demek ki... Bunu okumuşlar, bunu biliyorlar, Allah'ı zikretmenin sevabını bildiklerinden, cihadı yaparken zikrederek yapıyorlar, sevabı çok oluyor.

Tabii bu işin ilk görünen, ilk hatıra gelen tarafı. Oruç tutanların da yine Allah'ı çok zikredeni en çok sevabı alıyor. Oruç tutarken dili zikirli, elinde tesbih, boyuna sabahtan akşama hem orucu tutmuş hem de zikretmiş; aferin, sevabı çok alıyor. Sonra namaz kılan, sonra zekât veren, sonra hacceden... Hacda da her yerde zikredecek.

فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ، وَاذْكُرُوهُ كَمَا
هَدَاكُمْ

(البقرة: ١٩٨)

(Fezküru'llàhe inde'l-meş'ari'l-harâm) “Müzelife'ye geldiğiniz zaman, Meş'ari'l-Haram denilen caminin yanında, o civarda bir yere konduğunuz zaman, Allah-u Teâlâ Hazretleri'ni zikredin!”

(Vezkürûhü kemâ hedâküm) “Nasıl size nasîb etti, buralara getirdi, işte bu hidâyeti verdi de bu yüzden burada bulunuyorsunuz. Onun için Allah'ı zikredin!” (Bakara, 2/198) buyuruluyor

Hac fiilerinin yapıldığı yerleri âyet-i kerîmeler

anlatırken çok zikretmeyi hatırlatıyor. Sadaka ve saire öyle...

Fakat derinlemesine bir tahlil yapalım:

Zikretmek ne demek? Hatırlamak, hatırında tutmak, unutmamak demek.

Bir insan hatırında Allah'ı tutuyorsa, Allah'ı unutmuyorsa... Çünkü Haşr Sûresi'nde de Allah-u Teââ Hazretleri bize emretmiyor mu:

وَل تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ
أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

(الحشر: ١٩)

(*Ve lâ tekûnû ke'llezîne nesu'llàhe feensâhüm enfüsehüm, ülâike hümü-l-fâsikûn*) [Allah'ı unutan ve bu yüzden Allah'ın da onlara kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın. Onlar yoldan çıkan kimselerdir.]

Allah'ı unutmayacağız. Onun için, bizim Nakşî tarikatimizin birinci prensibi nedir?

Nakşî tarikatindeniz, tamam, tesbihleri çekiyoruz, iyi güzel, maşaallah da birinci prensip ne?

Hûş der dem. “Her nefes alışverişte şuurlu olmak, akli başında olmak, ayık olmak, hatırında olmak. Yani zikir hâlinde olmak.”

Peki bu zikirleri neden yapıyoruz?

Hocası zikir vermiş, derviş günde 5 bin defa *Allah Allah Allah Allah...* diyor, şu kadar

Lâ ilâhe illallah, Sübhânallah, Estağfirullah çekiyor, salât u selâm getiriyor.

Zikir den murad nedir?

Bu hatırlama hâlinin devamlılığını kazanmaktır.

İnsan sözle zikrede ede, devamlı Allah hatırında olmak hâline ulaşacak. Zikr-i müdâm, dâimî zikir hâline ulaşacak. Yoksa zikir ederken Allah'ı hatırlıyor, ondan sonra unutuyor; iyi değil.

Hatta bir hadîs-i şerîf var, bu zikrin mânasını anlamak, anlatmak bakımından çok önemli. “Eğer sen” buyuruyor Peygamber Efendimiz, “Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne itaat ediyorsan, yani emirlerini tutmaktaysan, emirlerini yapmaktaysan, yapmakta bulunuyorsan, Allah'ı zikrediyorsun demektir.”

“Eğer Allah'a itaat hâlinde değilsen, âsi isen, günah işliyorsan, günah işlemekte isen... İçki içiyor, yalan söylüyor, kumar oynuyor, faiz yiyor, eğlence yerinde kahvede oturuyor, iskambil oynuyor ve saire... İtaat hâlinde değil. Zikretsen bile, dilinde Allah lafzı olsa bile Allah'ı zikretmiyorsun demektir.” diyor.

Demek ki asl olan Allah hatırında olacak, Allah'ın istediği gibi kul olacak.

Allah hatırında olmaktan maksat ne?

O anda Allah'ın istediği hal üzere olmak, Allah'ın istediği işi yapmak, istemediği işi yapmamak demek. Hem Allah hatırında hem de Allah'ın istemediği işi yapıyor, demek ki Allah hatırında değil. O zaman “hatırında değil” demek olur.

Cihad ediyor, zikrediyor, Allah hatırında, hem

diliyle Allah Allah diyor, hem de yaptığı işi Allah rızası için yaptığını biliyor, savaşı ne maksatla yaptığının şuurunda, şuuru yerli yerinde; tamam, bunun sevabı en çok.

Sonra, namaz kılarken... Namaz kılarken zaten namazın dualarını okuruz, başka bir şey yapmayız. Burada benim dediğim mânânın esas olduğu zaten anlaşıldı. Namazda hangisi daha çok sevap alıyor?

Allah hatırında en çok olan.

Adam namaz kılıyor: (*Allahu ekber... Sübhâneke allâhümme ve bi-hamdike...*)

“—Haa, ben bakkala parayı vermiş miydim yahu? Hay Allah, hanım bana ne söylemişti sabahleyin? Beş şey alacaktım, birisi 10 tane yumurta alacaktım, iki kilo domates alacaktım. Üçüncüsü neydi, dördüncüsü neydi? Hay Allah! Ondan sonra, bugün öğleden sonra falancaya söz vermiştim de hastaneye gidecektim, falancayla buluşacaktım...”

“—Bana bak, gel bakayım buraya; sen namazda mısın, değil misin? Sen ne yapıyorsun? *Allahu ekber* dedin, Allah’ın huzurundasın, aklın nerede senin?”

Çarşıda, pazarda, işte, alışverişte, sözde... Olmadı!

Namazda en çok sevabı kim alıyor?

(*Ekserühüm li’llâhi zikren*) “Allah hatırında en çok olan.”

Allahu ekber dediği zaman, “Ben şimdi Rabbü’l-âlemîn’in, şu koca kâinâtı yaratan Mevlâmın

huzurundayım.” *El-hamdü li’llâhi Rabbi’l-âlemîn*. “Şimdi ben Allah’a hamd ediyorum.”

Allahu ekber deyip rükûya vardığım zaman; “Şimdi ben Mevlâmın huzurunda saygımdan, sevgimden, Mevlâmın heybetinden rükûya vardım, onu tesbih ediyorum.” Sübhâne rabbiye’l-azîm, sübhâne rabbiye’l-azîm.

Ne demiş?

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

(الواقعة:vi)

(*Fesebbih bi’smi rabbike’l-azîm*) [Öyleyse ulu Rabbinin adını tesbih et!] (Vâkıa, 56/74) buyurmuş Kur’ân-ı Kerîm’de, ondan öyle tesbih ediyorum.”

(*Semia’llâhu li-men hamideh. Rabbenâ ve leke’l-hamd*) “ Şimdi Rabbime secdedeyim, melekler gibi Allah’ın en sevdiği şekil olan secde hâlindeyim; alnımı Allah’ın huzurunda yerlere koymuşum, en şerefli âzâmı yerlere koymuşum, Allah’a sevgimi, saygımı ifade ediyorum...”

Hep Allah aklında. Tamam, bu adamın namazı en sevaplı olur.

Aklı öküzde, tarlada, bahçede, bakkalda, kasapta, vaadde, defterde ve sairede olanın namazı olmaz.

Hani ne yapmış; evliyâullahtan birisinin bir meczup kardeşi varmış. İki kardeş, birisi meczupmuş, evliyâ imiş. Kardeşinin arkasında namaz kılmazmış. İmam anasına gitmiş, şikâyet

etmiş:

“—Bizim birader arkamda namaz kılmıyor, cemaat de ‘Bu namaz kılmıyor.’ diye çeşitli kötü şeyler düşünüyor, durum fena oluyor. Niye benim arkamda namaz kılmıyor?”

Anası çağırmış:

“—Evlâdım, bak kardeşin imam, bunun arkasında namaz kılsana.”

“—Pekiye anacığım, sen emrediyorsun, kılayım.”

Ananın hatırını kollamak lazım. Namaza durmuşlar. Arkasında, *Allahu ekber*, namaz kılarken, meczup ya, “Möö!” demiş, ayrılmış gitmiş. Tabii cemaat şaşırılmış, imam üzülmüş. Anasına gelmiş demiş ki:

“—Gördün mü bizim biraderin yaptığını?”

“—Ne yaptı?”

“—Namaza durduk, arkadan inek gibi bağırdı, ‘Möö!’ dedi, ayrıldı. Cemaat de bozuldu, çok fena oldu. Tabii kendisi için de fena oldu. Hiç namazda öyle denir mi? Namazı da bozuldu.”

Anası çağırmış;

“—Evlâdım, ben ‘Kardeşinin arkasında namaz kıl.’ dedim, sen de ‘pekiyi’ dedin. Niye namazı bozdun, ‘möö!’ dedin?”

“—Anne, sor bakalım ona, *Allahu ekber* dediği zaman aklından neler geçiyordu?”

Sormuş;

“—Evlâdım, gel bakalım. Sen *Allahu ekber* diye imamlığa geçtiğin zaman aklına neler geldi?”

“—Anneciğim, *Allahu ekber* deyince bizim bahçedeki öküzler, inekler geldi, onların meseleleri aklıma geldi. Kendimi de alamadım, onları düşünüyordum.”

Arkadan “möö!” diye ondan bağıyor. Meczup ama keşfi var, onun namaza uygun olmayan şeylerle kafası meşgul olduğundan öyle yapıyor.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için, namazda Allah hatırınızda olacak. Hatırınız, aklınız, hafızanız Allah’la dolu olacak. Zekât verirken Allah hatırınızda olacak. Haccederken daima Allah hatırınızda olacak. Sadaka verirken öyle olacak. O zaman sevabı çok oluyor. Allah hatırında olmadan olmuyor. İnsan dua ediyor;

“—Yâ Rabbi! Sen bana şunu ver, bunu ver...”
Ezberlemiş duaları, söylüyor. Ne söyledin?

Söylediğinin farkında değil. Elini yüzüne sürüyor. Neler istedin?

“—Bilmem, dualar ettim.”

Olmaz! Allah böyle lâhi bir kalp ile, yani gevşek bir kalp ile, başka şeylerle meşgul bir kalp ile yapılan duayı sevmez ve kabul etmez. Candan isteyecek. “Yâ Rabbi! Ben şunu istiyorum! Şöyle yap yâ Rabbi! Şunu ihsan et yâ Rabbi! Bunu ver!” İstedini bilecek, şuurlu olacak.

Akıl ve şuurunun ibadete bağladığı zaman, ibadeti öyle şuurlu yaptığı zaman zikir tamam olmuş oluyor, hatırlama işi tamam olmuş oluyor, hatırdan çıkmamış oluyor. Sevap o zaman çok oluyor. İşte zikrin esrârı, hakikati, mahiyeti

budur.

Eline tesbih alıyorsun;

“—Hocaefendi beş bin tane zikir verdi, ben beş bin defa Allah diyorum.”

Ama kaç tanesini şuurla söyledin?

Elinde tesbih, gözü manzarada, kuşları seyrediyor, vapurları seyrediyor, etrafındakilerin konuşmaları dinliyor, ondan sonra Allah... Allah... Allah... Allah... Olmadı ki... Sen Allah sözünü söylerken Allah hatırında değil ki, etraftaki şeylerle meşgulsün. Kendini vereceksin ki, (*hûş der dem*) her nefeste Allah-u Teâlâ Hazretleri yâdında olacak, hatırında olacak, unutmamış olacaksınız, heybeti ile, sevgisi ile, saygısı ile meşgul bulunacaksınız.

Evet, bu çok mühim bir hadîs-i şerîftir. Bu hadîs-i şerîfi unutmayın. Bu hadîs-i şerîfin mûcibince amel eylemeye çalışın!

d. Allah'ın Zikrini Çok Yapın!

Dokuzuncu hadîs-i şerîf:

Ahmed b. Hanbel'de, Abd b. Humejd'de, İbn Abdilberr'de, İbn Sinnî'de, İbn Şâhin'de, İbn Hibban'da, el-Hâkim'in Müstedrek'inde ve diğer kaynaklarda, Ebû Said el-Hudrî hazretlerinden rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîftir bu. Belki duymuşsunuzdur.

Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:⁵

⁵ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.68, no:11671; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.397, no:526; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.521, no:1376; İbn-i Şahin, *et-Tergîb fî Fadâilil-A'mâl*, c.I, s.178, no:156; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XVII, s.220; Heysemî, *Mec-*

أَكْثَرُوا ذِكْرَ اللَّهِ، حَتَّى يَقُولُوا: مَجْنُونٌ

(حم.ع.حب.ك.هب.عن أبي سعيد)

RE. 80/9 (*Eksirû zikra'llàhi hattâ yekülû: Mecnûn*)

(*Eksirû zikra'llàhi*) “Allah’ı zikretmeyi öyle çok yapın ki, (*hattâ yekülû: Mecnûn*) ‘Bu adam mecnun!’ desinler.”

“—Size ‘Bu adam mecnun!’ diyecekleri kadar zikri çok yapın!” Muhterem kardeşlerim!

Kur’ân-ı Kerîm’de âyet-i kerîmeler var:

أُذْكَرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

(الأحزاب: ٤١)

(*Üzküru'llàhe zikran kesîrâ*) “Allah’ı çok çok zikredin!” (Ahzâb, 33/41)

وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ
مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

(الأحزاب: ٤٥)

(*Ve’z-zâkirîna’llàhe kesîran ve’z-zâkirât*) “Allah’ı çok zikreden o erkekler ve Allah’ı çok zikreden o hanımlar var ya; (*eadda’llàhu lehüm mağfireten ve ecran azîmâ*) işte Allah,

maü’z-Zevâid, c.X, s.74, no:16761; *Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.72, no:212; *Hâkim, Müstedrek*, c.I, s.677, no:1839; *Ebü Saîd el-Hudrî RA’dan. Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.414, no:1753; *Câ-miü'l-Ehâdîs*, c.V, s.366, no:4302.

öteki sayılan vasıflara sahip insanlarla beraber bunlara da— ecr-i azîm ihsan etmiştir, büyük mükâfatlar hazırlamıştır, âhirette onları ihsan edecek.” (Ahzâb, 33/35) diye çok zikretmek âyet-i kerîmelerde var. Hadîs-i şerîflerde de var.

“—Niye insan çok zikrediyor? Bir defa etse olmaz mı?”

Çok zikretmek, perçinlemek demek. Çekici çivinin üstüne çok vuruyorsun, tak tak tak, tak tak tak... Ondan sonra yerleşiyor. Bakırcı küt küt, küt küt... Çok çok vuruyor, sanat eseri ortaya çıkıyor. Sen de zikri çok çok yapacaksın, senin kalbine, aklına, şuuruna, hafızana zikrullah tesir edecek.

Çok yapılıncı tekrarda fayda var. Tekrarda yerleşme faydası var. Hem de zikrullahla meşgul olmadığın zaman, bil ki aklın başka şeyle meşgul olacak. Aklının fitne ile, fesatla yahut da malayani ile meşgul olması mı iyi, Allah’la meşgul olması mı? Hangisi daha iyi?

Tabii Allah’la meşgul olmak daha iyi olduğu için zikri çok yapmak lazım.

Tesbihe çatanlar da çıkıyor tabii... Bu her şeye çatan tipler var ya, kaşları çatık, her şeye çatan tipler; işleri çatmak...

“—Bu tesbih ne oluyor böyle?”

Bu tesbih çok zikretmenin vasıtası oluyor efendim. Ne olacak, beğenemedin mi?

“—Bid’at!”

Tesbih bid’at değil. Tesbihi sahâbe-i kirâm

da kullanmışlar; kimisi hurma çekirdeğinden, kimisi çakıl taşından tesbih kullanmış, kimisi de ipi düğüm düğüm yapmış, her düğümü bir tane gibi oluyor, öyle kullanmış.

Mesela Ebû Hüreyre RA'ın bir tesbihi varmış, iki bin düğümlü, o tesbihi devretmeden gece uyumazmış. Demek ki en aşağı iki bin zikir yapıyor. Kaç defa çevirdiğini de artık kendisi bilir...

Allah kabul etsin, Allah şefaatine erdirsin...

Sahâbe-i kirâm böyle yapmış. O zaman sen ukalâlık etme! Sünneti, bid'ati sen onlardan daha mı iyi bileceksin?

Onun için ukalâlık etme. Ukalâ insanlara söyleyin, ukalâlık etmesinler. Ya İslâm'ı tam öğrensinler, yarım yamalak öğrenmesinler, doğru bilsinler, doğru söylesinler; ya da bilmedikleri şeylere burunları sokmasınlar. Cahilliklerini biliyorlarsa kenarda dursunlar, bilene sorsunlar.

Niye bu kadar bugünkü konuşmamda çok çat-tım?

Çünkü Peygamber Efendimiz; “Bu tiplerden korkuyorum.” dedi, “Tehlikeli bu tipler.” dedi de bu tiplerin tehlikesini cemaatin bilmesi lazım.

Ramazan gelecek şimdi, işte Receb ayındayız, mübarek olsun, Şaban mübarek olsun, Ramazan'a Allah bize sıhhat âfiyetle erıştırsin. Bak sen şimdi o müstehcen neşriyat yapan gazetelere, mecmualara, ne güzel renkli

Ramazan sayfaları tanzim edecekler! Boy boy şimdi kasaplık et gibi çıplak kadın resmi neşredenler, müstehcen resimler neşredenler, cinsî birleşme resmi neşreden hainler Ramazan gelince bak şimdi ne güzel Ramazan sayfaları hazırlayacaklar... Nasıl hazırlayacaklar?

Gidecekler, profesörlerle anlaşacaklar, diyecekler ki;

“—Bizim gazetenin Ramazan sayfasını hazırlar mısınız?”

O da;

“—Elbette hazırlarım.” diyecek.

Güzel Ramazan sayfaları hazırlanacak. Güzel güzel şeyler yazacaklar.

Çok hoşuma gidiyor, her şey güzel de Kur’ân-ı Kerîm’de, Allahu Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki:

Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm.

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ
اللَّهِ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ
الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ

(المنافقون:۱)

(*İzâ câeke’l-münafiküne kâlû*) “Münafıklar sana geldikleri zaman ey Rasûlüm, dediler ki: (*Neşhedü inneke lerasûlü’llâh*) ‘Biz şهادet ederiz ki sen Allah’ın Rasûlüsün yâ Muhammed! Seni tasdik ediyoruz, sen Allah’ın Rasûlüsün!’“

Ne demişler?

Doğru söylemişler. Peygamber Efendimiz'in Rasûlüllah olduğuna şahadet etmişler.

(*Va'llàhu ya'lemü inneke lerasûlühû*) "Allah biliyor ki sen Allah'ın gönderdiği hak peygambersin!.. Tamam, doğru, senin hak peygamber olduğun kesin ama; (*va'llàhu yeşhedü inne'l-münâfikîne lekâzibûn*) Allah da şahadet eder ki, münafıklar yalan söylüyorlar." (Münâfikûn, 63/1)

Ne güzel... Hani münafıklar ne diyor?

(*Neşhedü inneke lerasûlü'llàh*) "Şahadet ederiz ki, sen Allah'ın Rasûlüsün muhakkak!" diyorlar.

Allah da buyuruyor ki, onlara cevabı da yani üslûbu çok anlamlı: (*Va'llàhu yeşhedü inne'l-münâfikîne lekâzibûn*) "Allah da şahadet eder ki, münafıklar yalan söylüyorlar."

Sözü doğru, Rasûlüllah'ın peygamber olduğunu söylüyorlar. Kalbi inanmıyor da ondan... Yalan, inanmadan söylüyor. Münafık, içi kâfir dışı mü'min; dünyada böyle insanlar çok. Müslümandan korktu mu, doğrudan kâfirlik yapamadı mı münafıklık yapıyor. "Kâfirim" diyemiyor, "inançsızım" diyemiyor.

"—Benim de dedem müftüydü, sülâlemde şu vardı, biz de müslümanız, ilkokuldayken Amme cüzünü okuduk, camiye gittik..."

Geçmiş olsun, şimdi ne haldesin, sen onu söyle bakalım. Onu söylemiyor. İçki içer, zina eder, kumar oynar, İslâm'a çatar; sıkıştırdığın zaman "Biz de Müslümanız!" der. Kimseye

de bırakmıyor. Bir de; “Ben senden daha iyi Müslümanım!” diyor.

Nereden ölçüyorsa... Bir de bazısına soruyorsun:

“—Yahu sende hiçbir Müslümanlık alâmeti yok, sen nereden müslümansın?”

“—Sen benim kalbime bak, kalbim temiz!” diyor.

Nereden temizse kalbi... Görünmediği için, elbisesinin altında kaldığından, göğsünün içinde olduğundan “Kalbim temiz!” diyor.

Senin kalbin katran gibi! Senin kalbin zifir gibi!
Ne temizi?

Gitmiş Eyüp Sultan Camiinin avlusuna, dekolte kıyafetle, eğildiği zaman giydiği külot görünüyor.

“—Niye böyle giyindin, buraya geldin?” diye söylediğin zaman;

“—Benim kalbim temiz!” diyor.

Senin kalbin temiz ama buraya böyle gelinir mi? Senin kalbin temiz ama başkalarının kalbini bozmaya hakkın var mı?

Böyle çeşit çeşit insanlar var. Onun için, bunları böyle söylemek gerekiyor.

Zikrullah'a da çatanlar var. Gelsinler bakalım, şu hadîs-i şerîfin karşısında cevaplarını versinler. Zikrullah'a çatıyor. Oğluna:

“—Çok zikretme, deli olursun!” diyor.

Karısına:

“—Tarikata girme, hakkımı helâl etmem!”

diyor.

Senin böyle bir şey söylemeye hakkın yok ki! Rasûlüllah'ın söylediğinin aksini söylemeye hakkın yok ki! Allah'ın söylediğinin aksini istemeye hakkın yok ki senin be adam! Sen çok yanlış bir yoldasın, yanlış iş yapıyorsun!

(*Eksirû zikra'llâhi hattâ yekûlü: Mecnûn.*)
“Mecnun diyecek kadar zikri çok yap.” diyor.

Mecnun ne yapmış?

Mecnun, akli başından gitmiş, bir şeye kafasını takmış, hep onu istiyor. Öyle olunca, Allah sevgisi gönlünü yerleşti mi bir insanın, Allah'ı seven bir insan oldu mu kale gibi olur, altın gibi olur, elmas gibi olur. Bütün faydalar öyle insanlardan gelir.

Bütün zararlar da kalbi kara insanlardan gelir. Kalbi kara, niyeti kötü, ahlâkı fena, içi fesat; bütün memleketleri batıran onlardır, dünyayı karıştıran onlardır, fitneyi, terörü çıkartan onlardır, milletleri birbirine düşüren onlardır, astıran, kestiren, öldüren hep onlar, kalbi karalardır, kalbi taşlaşmış olanlardır, ahlâkı bozuk olanlardır.

e. Evinizde Kur'an Okumayı Çoğaltın!

Sonuncu hadîs-i şerîfi okuyalım, bitirelim.
Sayfadaki onuncu hadîs-i şerîf:

Câbir ibn-i Abdullah ve Enes ibn-i Mâlik RA'dan Dâra kutnî rivayet etmiş.

Efendimiz SAS Kur'ân-ı Kerîm'i evlerimizde çok

okumayı tavsiye ediyor:⁶

أَكثِرُوا مِنْ تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ فِي بُيُوتِكُمْ، فَإِنَّ الْبَيْتَ
الَّذِي لَا يُقْرَأُ فِيهِ

الْقُرْآنُ، يَقِلُّ خَيْرُهُ، وَيَكْثُرُ شَرُّهُ، وَيَضِيقُ عَلَى أَهْلِهِ

(قط. فى الأفراد عن أنس وجابر)

RE.80 (*Eksirû min tilâveti'l-kur'âni fî büyûtiküm, feinne'l-beyte'llezî lâ yukrau fîhi'l-kur'ânu, yakıllu hayruhû, ve yeksürü şerruhû, ve yadîku alâ ehlihî.*)

(*Eksirû min tilâveti'l-kur'âni fî büyûtiküm*)
“Evlerinizde Kur'an okumayı çoğaltınız, çok yapınız!”

Evde çok Kur'an okuyor musunuz? Hanım okuyor mu? Sen okuyor musun? Çocuklar okuyor mu? Açıyor musunuz, dinliyor musunuz?

Bir cüz mü okuyorsunuz? Ne kadar okuyorsunuz? Bir hizb mi okuyorsunuz, bir sayfa mı okuyorsunuz? Ne oluyor? Haftada bir mi hatim ediyorsunuz, ayda bir mi hatim ediyorsunuz, yılda bir mi hatim ediyorsunuz, ömürde bir mi hatim etmeye niyet ettiniz? Yoksa Fâtiha'da mı kaldınız? Bakara'ya geçtiniz mi, geçmediniz mi? Ne oluyor?

⁶ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.81, no:246; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VII, s.355, no: 11710; Câbir ibn-i Abdullah ve Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.388, no:41496; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.376, no:4322.

(Eksirû min tilâveti'l-kur'âni fî büyüतिकüm)

“Camide dinliyorsunuz, okuyorsunuz ayrı, bir de evinizde Kur'ân-ı Kerîm'i çok okuyun!

(Feinne'l-beyte'llezî lâ yukrau fîhi'l-kur'ânu, yakıllu hayruhû)

“Çünkü içinde Kur'ân-ı Kerîm okunmayan evin hayrı az olur, *(ve yeksürü şerruhû)* şerri çok olur. Evde fitne, fesat, kavga gürültü, dırıltı, geçimsizlik, bereketsizlik, uğursuzluk, hayırsızlık ondan olur.”

“—Hocam bize büyü mü yaptılar acaba?”

Soruyor, bana kâğıt gönderiyor: “Başımıza şunlar şunlar şunlar geliyor, bunlar bunlar bunlar geliyor. Bazıları size büyü yapmışlar diyorlar.”

Sen evde Kur'ân-ı Kerîm okuyor musun? Rasûlüllah'ın tavsiyelerini tutuyor musun?

Yok, tutmuyor. Sen kendine kendin ediyorsun, başka sebep aramana lüzum yok.

(Ve yadîku alâ ehlihî) “Ev, sahiplerine dar gelir. Kur'an okunmayan ev başlarına dar gelir.”

Kur'ân-ı Kerîm'i çok okuyacak.

Umreye gittik geldik. Orada güzel âdetler var. Suudi Arabistan bizden çok ileri. Hani biz dünyanın en müslüman ülkesiymişiz ya, öyle diyorlar, biz de koltuklarımız kabarıyor, beğeniyoruz... Hiç de öyle değil! Yalanı, dolanı, palavrayı bir tarafa bırakalım.

Ezan okundu mu herkes camiye gidiyor. Ezan okunduktan sonra hemen farza durulmuyor,

20 dakika bekleniyor. Ezanı duyan evinde uykudaysa uyanıyor, gusül abdesti alacaksa alıyor, normal abdest alacaksa alıyor, camiye yürüyerek geliyor, sünnetini kılıyor, vakit artıyor, çekiyor oradan Kur'ân-ı Kerîm'i, açıyor, Kur'ân-ı Kerîm okuyor. Mecburen okuyor, vakit var. İmamın namaz kıldırmasına zaman var, mecburen okuyor.

Bizde?

Minareden müezzin inerken içeriden millet daha müezzini bile beklemiyor:

“—*Allâhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âli muhammed*”

Hadi bakalım sünnete... Dört rekât sünneti kıldılar mı, birbirlerine bakıyorlar; kalk! Hemen:

“—*Allahu ekber... Allahu ekber... Allahu ekber... Allahu ekber...*”

Hemen kamet... Ondan sonra, imam da:

“—*Allahu ekber... Semia'llâhu li-men hâmidih... Rabbenâ ve leke'l-hamd... Allahu ekber... Allahu ekber...*”

Ne oluyor, hayrola? Birisi mi kovalıyor arkanızdan? Trene mi yetişeceksiniz, uçak mı kaçıyor? Ne oluyor?

Bilmiyor musunuz ki:⁷

⁷ Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.247, no:4256; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.89, no:4367; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.104, no:20057; Hâris, *Müsned*, c.III, s.387, no:857; Hatîb-i Bağdâdî, *el-Fakîh ve'l-Mütefakkîh*, c.III, s.287, no:1159; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.78, no:2440; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.151; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.III, s.310, no:2358; İshak ibn-i

الْعَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ

(ت. طب. عد. عن سهل بن سعد؛ ع. هب. ق. عد. عن أنس)

(*El-aceletü mine's-şeytân*) [Acele şeytandır.] buyrulmuştur.

Acelenin şeytandan olduğunu bilmiyor musun? Şeytanın oyunlarından bir tanesi güzel işleri aceleyle getirtmektir, gargaraya getirtmektir; bilmiyor musun bu şeytanın oyununu?

Namazı tatlı tatlı kılsana! Bekleye bekleye, tadını çıkarta çıkarta, süze süze, bal gibi, kaymak gibi, güzel bir namaz kılsana! Ne oluyorsun?

“—Efendim işim var, gücüm var.”

Şeytan o işi acele, telaş içinde yaptırtıyor. İşin namaz vaktinde yok. 20 dakika, yarım saat namaz kılacaksın, o kadar. Öğle namazı kılınacak, bu işe yarım saat harcanacak, bitti. Şeytana yüz vermeyeceksin.

İkinci namazı, yarım saat harcanacak. Günde bir saat, hem dinlenme olur sana, hem huzur olur, hem sevap olur. Ondan sonra hangi işi yapacaksan yap. Randevunu ona göre ver, işini ona göre yap. Her şeyi aceleyle getiriyoruz.

Sapanca'da 3-5 ev ötede oturuyordum. Ezan

Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.428, no:494; Ebû Hüreyre RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.367, no:2012; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.122, no:5702; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.374; Rûyânî, *Müsned*, c.III, s.241, no:1076; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.343; Sehl ibn-i Sa'd RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.98, no:5674, 5675; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.56, no:1713; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XI, s.42, no:10212 ve s.390, no:11041; RE. 197/7.

okunduğu zaman evden çıkarsam, farzın bir iki rekatını kaırıyorlardım. Jet maşaallah... Jet imam, jet cemaat ve jet namaz! Ne oluyor?

Ondan sonra ne yapıyorlar?

Dışarı çıkıyorlar, kumrular gibi oturuyorlar, güneşte gneşleniyorlar, bacaklarını bacaklarının üstüne atıp sallıyorlar, bastonla yeri drtyorlar. Akşama kadar... Bir Şey de konuşmuyorlar. Zikir de yapmıyorlar. Orada kukumau kuşları gibi, puhu kuşu gibi oturuyorlar. Niye namazı acele kıldın? Dışarıda böyle beklemek çok mu önemliydi? İçeride biraz daha çok kalsaydın?

İnsan namazı beklerken namazdaymış gibi sevap alıyor.

Suud'da camide imam namazı kıldırıncaya kadar camide Kur'an okuma vakti oluyor. Bizde yle bir vakit yok. Zaten camide cemaate yetecek kadar da Kur'ân-ı Kerîm yoktur.

Neden?

Rağbet yok da ondan. Vakıt de yok, rağbet de yok.

şimdi bütün cemaat; "Tamam, Es'ad hocam 'Kur'an okuyun.'

dedi, ben bundan sonra Kur'an okuyayım." dese, camide Kur'an yetmez. Neden?

Alışılmamış. Kur'an'a ihtiyaç yok da onun için adet az. Olsaydı dolardı. Bütün bu duvarlar Kur'ân-ı Kerîm rafı dolardı. Çünkü her gelen, "Namaz kılınıncaya kadar Kur'an okuyacağım." derdi. Bak, kötü alışkanlık...

Kur'an'ı okuyacağız. Tamam, camide okuyoruz, o güzel. Başka?

Evde de okuyacaksın. Evin de şenlenecek. Evin de güzelleşecek. Evinde de namaz kılacaksın. Evinde de Kur'an okuyacaksın. Sünneti evinde kılacaksın, farzı camide kılacaksın. Farzı camide kılacaksın, nafîle namazı evinde kılacaksın. Çünkü evin içinde namaz kılınması da sevap. Evler namazdan mahrum edilmeyecek.

Amma velâkin, sünneti evde kılmak istersen bizim Türkiyemiz'de, hiçbir camide cemaate yetişemezsin, mümkün değil! Sünneti evde kıldın mı, camiye geldiğin zaman cemaat tesbihleri de bitirmiştir, dua ediyorlardır, ancak ona yetişirsin. "Vah! Namaz kaçmış!" dersin.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Evimizde Kur'ân-ı Kerîm'i okuyacağız; bir... Kur'ân-ı Kerîm'i anlayacağız, mânasını bileceğiz; iki... Ondan sonra da mânasını tatbik edeceğiz, Kur'an ehli olacağız. Kur'ân-ı Kerîm müslümanı olacağız. Asr-ı saadet müslümanı olacağız. Sahabe Müslümanlığını yaşayacağız. Öyle zamâne Müslümanlığı, uyduruk Müslümanlık yok.

Bizim Müslümanlığımızı al, bir de sahabe Müslümanlığını al, yan yana koy;

این السّری من السّریا

(Eyne's-serâ mine's-süreyyâ) [Nerede yer, nerede gökteki Süreyya yıldızı?] Hiçbir alâkası yok! Bizim Müslümanlığımız bir acaip

Müslümanlık! Kıravatlı, fötr şapkalı, sinekkaydı tıraşlı, pantolonlu, biralı, faizli, cebinde banka cüzdanlı ve saireli, acaip bir Müslümanlık, Yirminci Yüzyıl'ın Müslümanlığı... Olmaz. Tam müslüman olacak. Yamuk Müslümanlık olmaz; doğru düzgün müslüman olacak.

Kur'ân-ı Kerîm bizim en büyük rehberimizdir, ona sarılırsak bu böyle olur. Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesine sarılırsak olur. Sarılmazsak olmaz. Dervişlik de olmaz. Zaten dervişlere de bakıyorsun; çoğunun dervişlikle ilgisi yok. Tarikat erbâbına bakıyorsun; tarikat âdâbına uymayan işler...Ahlâkları tarikatin ahlâkına uygun değil, tasavvufun söylediği güzelliklere uygun değil.

Neden?

Cahillikten kaynaklanıyor.

Bu cahilliği izâle etmeye Kur'ân-ı Kerîm'den başlayalım. Kur'ân-ı Kerîm'i öğrenerek başlayalım.

Allah cümlemizin gönlüne Kur'ân-ı Kerîm sevgisi versin. Kur'ân-ı Kerîm'i öğrenelim. Kur'ân-ı Kerîm'in ahkâmına uyalım. Peygamber Efendimiz'in sünnetine hüsnü ittibâ eyleyip sünnet-i seniyye-i nebeviyyeyi ihyâ eyleyelim de Allah bize şehid sevapları ihsan eylesin...

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
11. 12. 1994 - İskenderpaşa Camii

Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.

